

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

farvande, og som må antages at være gået tabt for mere end 150 år siden, tilhører staten, medmindre nogen godtgør sin ret som ejer. Denne tidsmæssige afgrænsning af de beskyttede genstande er for det første klar, for det andet valgt således, at alle de genstande, den omfatter, på forhånd kan siges at være af kulturhistorisk betydning. Kredsen af de beskyttede vrage når således i tid til de skibe, der er gået ned under Napoleonskrigene.

Den foreslåede regel, hvorefter en ejer har mulighed for at godtgøre sin ret til en funden genstand, er i overensstemmelse med dansk rets almindelige principper, men den vil næppe få praktisk betydning.

Det foreslås, at loven får virkning ikke blot for de indre territoriale farvande og søterritoriet, men for de danske farvande, idet adskillige historisk værdifulde vrage vides at ligge nær kysten, men uden for søterritoriet. Der kan her henvises til, at også strandingslovgivningens gyldighedsområde er farvandene langs de danske kyster. Denne områdeafgrænsning medfører, at loven i alt fald for danske statsborgere har virkning også uden for søterritoriet.

I forslaget § 2 er der tillagt rigsantikvaren bemyndigelse til at træffe bestemmelse om de nødvendige foranstaltninger med hensyn til sikring eller optagning af de heromhandlede genstande.

Bestemmelsen i forslaget § 3 angår tilfælde, hvor en person optager staten tilhørende genstande fra havbunden, uden at han har kunnet forudse, at det drejer sig om de af loven omfattede genstande. Der foreslås her statueret afleveringspligt, eventuelt mod en nærmere fastsat godtgørelse, på samme måde som ved danefæ. De om danefæ gældende bestemmelser i Christian den Femtes Danske Lovs 5-9-3 kan ikke udstrækkes til at omfatte genstande, der findes på havbunden.

Bestemmelserne i forslaget § 4 vedrører den nærmere afgrænsning af forholdet til strandingslovgivningen, som ikke berøres af den her foreslåede lovgivning.

Endelig omfatter forslaget straffe- og ikrafttrædelsesbestemmelser.

Lovforslagets ophøjelse til lov vil primært betyde, at den nødvendige beskyttelse tilvejebringes, og at staten gennem sine kom-

petente myndigheder får den nødvendige myndighed over og kontrol med disse historiske værdier, således at der ikke tilføjes dem overlast.

Der er ingen grund til at forvente, at lovens vedtagelse vil medføre en betydelig intensivering af arbejdet med skibsoptagninger.

Den nærmest liggende opgave må være, at der udarbejdes en registrant over de historiske vrage m. v., idet det videre arbejdsprogram ikke kan tilrettelægges uden en sådan forudgående registrering og beskrivelse.

Må jeg endelig tilføje, at problemerne omkring dette lovforslag ikke er et isoleret dansk fænomen.

I Norge er der som her behov for en beskyttelse af historiske skibsvrage, og der arbejdes for tiden med et forslag, der for dette områdes vedkommende tilsigter en ændring af den norske lov om fortidsminder. Også det norske forslag indeholder en bestemmelse om, at sådanne skibe, skibsvrage m. v. skal tilhøre staten, dog allerede når de må formodes at være gået tabt for mindst 100 år siden. Der er andre — mindre — afvigelser fra det danske forslag, men beskyttelsesformålet er det samme.

I Sverige påtænkes ikke for tiden nogen lovgivning på dette område, men dette skyldes ifølge det for os oplyste, at den allerede gældende lovgivning antages at være fyldestgørende også til beskyttelse af de heromhandlede interesser.

Den finske rigsdag behandler for tiden et forslag til ændring i lovgivningen om fortidsminder. Dette forslag indeholder en bestemmelse til sikring af vrage m. m. Forslaget har væsentlige ligheder med det norske forslag.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje folketinges velvillige behandling.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om foretagelse af visse ekspropriationer m. v.

Tilsvarende bestemmelser som indeholdt i lovforslagets § 1 og §§ 3-5 har været optaget i en række tidligere ekspropriationslove, og jeg skal derfor ikke gå nærmere ind på disse regler.

[Ministeren for offentlige arbejder.]

Bestemmelsen i § 2 er ny, og om denne skal jeg bemærke:

De højere kørehastigheder, hvormed togene nu kan fremføres, nødvendiggør i visse tilfælde tracéændringer m. v. på hovedbanerne. Disse arbejders gennemførelse er naturligvis tvingende nødvendig for jernbanetraffikkens tilfredsstillende afvikling, og en ekspropriationsadgang i dette øjemed som foreslået i § 2 må anses for nødvendig.

Den foreslåede ekspropriationshjemmel er af ganske samme karakter som de regler, der indeholdes i lovforslagets §§ 1 og 3.

Da dette årlige lovforslag i de sidste år har givet anledning til spørgsmål om, hvorledes arbejdet i den af ministeriet for offentlige arbejder nedsatte kommission til gennemgang af reglerne om fremgangsmåden ved ekspropriationers foretagelse skrider frem, vil jeg benytte lejligheden til at oplyse, at det er mig bekendt, at en første betænkning kan ventes fra kommissionen i løbet af ganske kort tid. Denne vil indeholde forslag til en lov om fremgangsmåden ved ekspropriation af fast ejendom for staten og forslag til en lov, der skulle afløse de årlige ekspropriationslove.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale det foreliggende lovforslag til det høje tings velvillige behandling.

Økonomiministeren (Kjeld Philip): Hermed skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om beregning af et reguleringspristal.

Som bekendt blev det ved forliget i juni 1962 besluttet, at der fra 1. april 1963 skulle beregnes et særpristal, som hverken medtager skatter eller afgifter. I folketingsudvalgets betænkning over forslag til lov om almindelig omsætningsafgift fremgår dette af flertallets udtalelse, hvor det hedder:

„Der udregnes fra 1. april 1963 et særpristal, som hverken medtager skatter eller afgifter. De nærmere regler herom foreslås fastlagt ved ændring af tjenestemandsløven“.

Pristalsregulering indgår imidlertid foruden i tjenestemandsløven også i en del af socialministeriets love, ligesom sådan regulering findes i en række af statens overenskomster m. m. Det har forekommet rime-

ligt, at man i løbet af ret kort tid kan nå til, at al regulering efter pristal finder sted efter samme pristal, nemlig det nye reguleringspristal. Der vil derfor skulle foretages ændringer bl. a. i lovgivningen under finansministeriet og socialministeriet og tillige på andre områder. Når den nødvendige tilpasning af lovgivningen og af overenskomster m. m. har fundet sted, er det hensigten alene at lade udarbejde to pristal, nemlig den ret nye forbrugerprisindeks og reguleringspristallet efter nærværende forslag. Det sidste pristal vil komme til at erstatte seks af de nu udarbejdede pristal. Man har fundet det rimeligt at benytte lejligheden til på denne måde at gennemføre en rationalisering.

I det foreliggende forslag er optaget lignende bestemmelser om beregning af pristallet, som findes i tjenestemandsløvens § 85, men dog således, at der i overensstemmelse med beslutningen ved forliget i sommer om, at skatter og afgifter ikke medtages i reguleringspristallet, er indføjet de nødvendige bestemmelser herom i lovforslaget.

Jeg skal endvidere nævne, at i lovforslaget er optaget de fornødne bestemmelser om hjemmel til at få de oplysninger om priser m. m., der skal bruges til beregning af pristallet.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 12. februar kl. 14 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Dose.*

2) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Dose.*

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.

4) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen.